

Ordet bibliotek har sin opprinnelse i en kombinasjon av de greske ordene "βιβλιοθήκη" og "thekes", dvs. ordene "bok" og "eske", mao et sted der man oppbevarer bøker. I dag har innholdet av begrepet bibliotek endret seg noe både på grunn av de nye audiovisuelle og digitale mediene og på grunn av orienteringen mot brukerne.

Selv om tittelen på denne utstillingen viser til hele UBO, skal vi konsentrere oss om en av de avdelingene som UBO består av: Bibliotek for Humaniora og Samfunnsvitenskap (Humsam).

Samlingen til Humsam utgjør flere enn 2.500.000 bøker og tidsskrifter på papir samt en økende mengde digitale dokumenter (bøker, tidsskrifter, databaser etc). Bibliotek for Humaniora og Samfunnsvitenskap er det største i Norge og et av de største i Norden.

Naturlig nok er dagens samling et resultat av den historien Norge har gjennomlevd. "Universitetsbiblioteket ble opprettet ved kongelig resolusjon av 2. september 1811, samtidig med Universitetet i Oslo. Bibliotekets første leder var Georg Sverdrup (1770-1850) som også var president for riksforsamlingen på Eidsvoll i 1814. I løpet av de første par årene som innkjøpsansvarlig for Universitetets bibliotek kjøpte Sverdrup inn 6 000 bøker. Dette var jo en relativt sped begynnelse, men i København lå nærmere 50 000 bind og ventet på å bli sendt til Norge. Danmark-Norge var imidlertid innblandet i Napoleonskrigene på fransk side, og på grunn av den engelske blokaden av de dansk-norske havnene fikk man ikke sendt bøkene nordover.

Som julekvelden på kjerringa kom sommerdagen 1815 på universitetsbibliotekaren da han fikk beskjed om at det plutselig lå to skuter fullastete med bokkasser på Christiania havn. I mangel av bedre alternativer fikk man i all hast ordnet med lagerplass på Akershus festning. Der ble boksamlingen liggende i flere år, uorganisert og ubeskyttet mot vær, vind og

gnagere. I 1816 fikk Universitetsbiblioteket lokaler i Rådmannsgården, men arbeidet med utpakking og registrering av boksamlingen var ikke ferdig før i 1828. Den utgjorde da ca. 90.000 bind.”*

For å kunne snakke om det nåværende biblioteket må vi gjøre et langt historisk sprang. I 1999 ble Bibliotek for Humaniora og Samfunnsvitenskap innviet i et fantastisk nybygg på Blindern som fikk navnet Georg Sverdrups hus.

Et bibliotek er et resultat av personene som gir det liv: bibliotekarer, informatikere, teknisk personale og fagreferenter. Fagreferentene er fagbibliotekarer med spesialkompetanse innen konkrete fagområder. De arbeider med å administrere og oppdatere samlingene innen eget fagfelt, forske på ulike emner innen fagfeltet, samarbeide i forskingsprosjekter ved de ulike instituttene, organisere kurs innen informasjonsinnhenting og –behandling for studenter, ansatte og eksterne brukere samt synliggjøre de enorme ressursene som biblioteket vårt rår over på de ulike fagområdene. Fra syttiårene til i dag har Knut Sparre, Randi Tobiassen, Johanne Martine Kierulf og José María Izquierdo ;-)) vært fagreferentene for samlingen i litteratur, kultur og språk innen de romanske språkene. Arbeidet har vært utøvd i samarbeid med bokkomitéene for fransk, iberoromansk (portugisisk og spansk) og italiensk ved det gamle Klassisk og romansk institutt (KRI) og det nåværende Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (ILOS).

Kvalitetsreformen (2003) på universitetet, og senere Kunnskapsløftet (K06) i grunnopplæring, har medført endringer i strukturer og studieplaner og vært med på å skape en ny type universitetsstudent. I denne sammenhengen bidro biblioteket, sammen med KRI/ILOS og HF-fakultet, i utarbeidelsen av fire utdanningsprosjekter innen programmet ”Fleksibel læring ved Universitetet i Oslo” som startet i 2003.:

*

□ 2003: "Prosjekter ved emnene SPA 1101 og SPA 1102" (140.000 Nok. KRI)

□ 2004: "Romanske språk - språkundervisning på begynnernivå" (200.000 Nok. KRI) og "Integrert system for opplæring, testing og trening i riktig sitat- og kildebruk" (120.000 Nok. HF)

□ 2005: "Fleksibel læring i romanske språk: Portugisisk, for emner POR1101 og 1102" (55.000 Nok. ILOS)

Totalt resulterte prosjektene, i ca 19.600 dokumenter i ulike format (html, audio, video, audiovisuelt, pdf, jpg/gif etc.) med et omfang på ca 1,6 Gb. Det beste med i ha innehatt en sentral posisjon i disse prosjektene er å ha bidratt til å etablere en ny type kontinuerlig samarbeid mellom de medvirkende fagmiljøene, et samarbeid med praktiske og konkrete mål. Samarbeidsprosjektene har også blitt eksempler for andre institusjoner i og utenfor UiO på grunn av den store overføringsverdien til andre fag.

Deler av denne utstillingen viser eksempler fra dette samarbeidet. Utstillingen vil også vise betydningen som ansatte ved ILOS, ILS og HUMSAM har for undervisning og formidling av de romanske språkene og deres kultur.